

อ้ด-ฏเฐาะฮาะฮะฮุ (การชำระทำควาามสะอาด)

[ไทย]

الطهارة

[باللغة النابلاندية]

มุฮัมมัด บิน อิบรอฮีม บิน อับดุลลอฮ์ อ้ด-ตุวัยฎูรีย

محمد بن إبراهيم بن عبد الله التويجري

แปลโดย: ดานียา เจะสนี

ترجمة: دانيا جيء سنك

ตรวจทาน: อ้สรอน นียมเดชา

مراجعة: عصران نيئوم ديشا

จากหนังสือ: มุคตะศ็อร อ้ด-ฟีกฮ์ อ้ด-อิสลามีย

المصدر: كتاب مختصر الفقه الإسلامي

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการเผยแพร่และสอนอิสลาม อี้ร-ร็อบวะฮ์ กรุงริยาดี

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

1429 – 2008

ภาวะฮาเราะฮฺ (ความสะอาด)

ภาวะฮาเราะฮฺ ความหมายตามคำอธิบายศัพท์ภาษาอาหรับแปลว่า ความสะอาดและปราศจากสิ่งสกปรกทั้งที่มองเห็นได้และมองไม่เห็น ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

1. ความสะอาดภายนอก ซึ่งจะต้องทำความสะอาดโดยการทำวุฎูอ์ (อาบน้ำละหมาด) และทำซุสลุ (อาบน้ำชำระร่างกาย) นอกจากนี้เครื่องนุ่งห่ม ร่างกายและสถานที่ก็ต้องมีความสะอาดปราศจากสิ่งสกปรกโสมนด้วย
2. ความสะอาดภายใน ซึ่งจะต้องทำความสะอาดใจให้ปลอดจากคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ต่างๆ เช่น การซิริก (ตั้งภาคีต่ออัลลอฮฺ) การกุฟร (การปฏิเสธศรัทธา) การหยิ่งถือตัว การหลงตัวเอง การอิจฉาริษยา การตลบตะแลง การโอ้อวด ฯลฯ และเติมเต็มหัวใจด้วยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่างๆ เช่น การยึดมั่นกับอัลลอฮฺองค์เดียว การศรัทธา การมีสัจจะ การบริสุทธิ์ใจ มั่นใจและการมอบตนต่ออัลลอฮฺ ฯลฯ ซึ่งจะกระทำสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้ด้วยการเตาบะฮฺ (ขออภัยโทษ กลับตัวกลับใจ) อีสติฆุฟารุ (ขออภัยโทษ) และการรำลึกอัลลอฮฺอยู่เสมอ

การเตรียมพร้อมของบ่าวคนหนึ่งในขณะที่จะแสดงการเคารพสักการะพระผู้เป็นเจ้าของเขา

เมื่อมนุษย์ผู้หนึ่งมีความสะอาดภายนอกหลังจากการชำระล้างสิ่งสกปรกต่างๆ ด้วยน้ำและมีความสะอาดภายในด้วยการยึดมั่นในอัลลอฮฺองค์เดียวและมีศรัทธาแล้วจิตวิญญาณของเขาก็จะมีความบริสุทธิ์ผุดผ่อง จิตใจของเขาจะสงบ หัวใจของเขาจะตื่นตัวมีพลัง มีความพร้อมที่จะแสดงการเคารพสักการะพระผู้เป็นเจ้าของเขาในสภาพที่ดีที่สุด ทั้งนี้ด้วยใจที่สะอาด ร่างกายที่สะอาด เครื่องนุ่งห่มที่สะอาดและสถานที่ที่สะอาด นี่คือนมรรยาที่สูงส่ง คือการแสดงถึงการเทิดทูน การน้อมรับถึงความยิ่งใหญ่ของพระผู้เป็นเจ้า ซึ่งย่อมดีกว่าการที่เขาจะไปทำอิบาดะฮฺในสภาพที่ตรงกันข้ามกันกับสิ่งที่กล่าวมา ดังนั้นจึงไม่แปลกที่ความสะอาดจะถือเป็นครึ่งหนึ่งของความศรัทธา

1-อัลลอฮฺได้ตรัสว่า

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

ความว่า “แท้จริงอัลลอฮฺจะโปรดผู้ที่สำนึกตัวและชอบผู้ที่รักษาความสะอาด” [อัลบะเกาะเราะฮฺ :222]

2- มีรายงานจากท่านมาลิก อัลอัซซะรียฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮุกล่าวว่าคุณท่านเราะฮฺซุลลอฮฺ คือลัลลอฮฺ ฮุอะลัยฮิวะสَّلَام กล่าวว่

الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ الْمِيزَانَ

ความว่า “แท้จริงความสะอาดนั้นเป็นครึ่งหนึ่งของการศรัทธาและการกล่าว อัลหัมดุลิลลาฮุนั้นเป็นสิ่งที่จะเติมเต็มตาซัง” [รายงานโดยมุสลิม : 223]

มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ

อัลลอฮ์ได้สร้างมนุษย์ขึ้นมาด้วยองค์ประกอบสองส่วนคือร่างกายและจิตวิญญาณ ซึ่งในส่วนของร่างกายนั้นอาจเป็นที่สะสมของความสกปรกได้จากสองทางคือมาจากภายในร่างกายเอง เช่น เหงื่อ หรือมาจากภายนอก เช่นฝุ่นละอองต่างๆ ดังนั้นเพื่อรักษาสุขภาพของร่างกายให้ดี จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องล้างชำระร่างกายจากสิ่งสกปรกต่างๆให้เป็นประจำ ส่วนจิตวิญญาณนั้นอาจได้รับผลกระทบมาจากสองทางเช่นกันคือมาจากโรคที่มีภายในจิตวิญญาณเอง เช่น การอิจฉาริษยา การหยิ่งยโส และมาจากการแสวงหาของมนุษย์ในสิ่งที่เป็นบาปต่างๆจากภายนอก เช่นการก่อกรรมทำเข็ญ การผิดประเวณี ดังนั้นเพื่อรักษาสุขภาพของจิตวิญญาณให้ดีขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขออภัยโทษ ขออภัยโทษ จากบาปต่างๆให้มากที่สุด

ความสะอาด คือสิ่งที่บ่งบอกถึงความประเสริฐของอิสลามอย่างหนึ่ง ซึ่งกระทำได้ด้วยการใช้น้ำสะอาดชำระล้างอวัยวะที่ได้กำหนดไว้ ด้วยวิธีการที่เฉพาะ เพื่อปลดเปลื้องจาก“หะดัษ”และเพื่อชำระสิ่งโสโครก ซึ่งความหมายนี้ คือความหมายของฎาฮะฮฺอาเราะฮฺ ที่ได้กล่าวถึงในบทนี้

ประเภทของน้ำ

น้ำแบ่งออกเป็นสองประเภทคือ

1- น้ำกุฮฮฺริ คือน้ำที่สะอาด คือน้ำทั่ว ๆ ไปที่ยังคงสภาพเดิมตามธรรมชาติ ปราศจากสิ่งสกปรกเจือปน กล่าวคือไม่เปลี่ยนแปลง ไม่เปลี่ยนกลิ่น และไม่เปลี่ยนรสเช่นน้ำฝน น้ำทะเล น้ำแม่น้ำลำธาร น้ำคลอง น้ำพุ น้ำบ่อ น้ำบาดาล ไม่ว่าจะเป็น้ำที่ออกมาตามธรรมชาติที่อัลลอฮ์สร้างหรือน้ำที่นำออกมาใช้ด้วยเครื่องมือของมนุษย์ น้ำจืดหรือน้ำเค็ม น้ำร้อนหรือน้ำเย็น น้ำเหล่านี้ล้วนใช้ชำระสิ่งโสโครกได้ทั้งสิ้น

2- น้ำนะญิสคือน้ำที่ไม่สะอาด คือน้ำที่มีการเปลี่ยนแปลงของสี กลิ่น หรือรส เพราะมีสิ่งสกปรกเจือปน ไม่ว่าจะปริมาณน้ำจะน้อยหรือมาก น้ำในกรณีเช่นนี้จะใช้ชำระล้างทำความสะอาดไม่ได้

- น้ำที่ไม่สะอาด สามารถกลายเป็นน้ำสะอาดได้โดยการเปลี่ยนแปลงไปเป็นสภาพเดิมด้วยตัวของมันเอง และไม่มีร่องรอยของสิ่งเจือปน หรือกลายเป็นน้ำสะอาดด้วยการตักหรือวิดน้ำที่ไม่สะอาดออก หรือด้วยการเพิ่มน้ำที่สะอาดลงไปจนกว่าคุณสมบัติของน้ำที่เปลี่ยนนั้นหายไป
- หากมุสลิมคนหนึ่งมีความลังเลว่าน้ำที่เขาจะใช้่นั้นเป็นน้ำที่สะอาดหรือไม่ ให้ถือเป็นสภาพเดิม กล่าวคือ เดิมทีแล้วสิ่งที่ใช้ทำความสะอาดนั้นคือสิ่งที่สะอาด
- ในกรณีที่แยกแยะไม่ออกระหว่างน้ำที่ไม่สะอาดกับน้ำที่สะอาด และไม่สามารถหาน้ำอื่นนอกเหนือจากสองแหล่งนี้ได้ ก็ให้ตัดสินใจเลือกทำความสะอาดด้วยน้ำที่คิดว่ามีความเป็นไปได้มากกว่าว่าจะเป็นน้ำสะอาด

- หากมีความสงสัยว่าผ้าผืนใดไม่สะอาดหรือหะรอม และผืนใดเป็นเสื้อผ้าที่สะอาด โดยไม่สามารถหาเสื้อผ้าอื่นนอกเหนือจากสองผืนนี้ได้ ก็ให้ตัดสินใจเลือกใส่เสื้อผ้าที่คิดว่าน่าจะมีความสะดวกมากกว่าใช้ทำละหมาด การละหมาดถือว่าใช้ได้อินชาอัลลอฮ์
- การทำความสะอาดเพื่อปลดเปลื้องหะดัษเล็กและหะดัษใหญ่โดยทั่วไปจะใช้น้ำทำความสะอาด แต่ในกรณีที่หาน้ำไม่ได้ หรือกลัวอันตรายเมื่อใช้น้ำ ก็อนุญาตให้ทำความสะอาดด้วยการตะยัมมุมนได้เป็นกรณีพิเศษ
- การทำความสะอาดเพื่อขจัดสิ่งโสโครกต่างๆ ที่อยู่บนร่างกาย เครื่องแต่งกายและสถานที่ของบุคคล จะใช้น้ำทำความสะอาด หรืออาจใช้วัตถุเหลวหรือแข็งที่สะอาดและสามารถขจัดสิ่งโสโครกออกได้ ใช้ทำความสะอาดแทนน้ำ
- อนุญาตให้ใช้ภาชนะที่สะอาดทุกชนิดในขณะทำวุฎูอ์ (อาบน้ำละหมาด) หรือทำความสะอาดอื่นๆ หากว่าภาชนะนั้นมีใช้ภาชนะที่ได้มาโดยการลักขโมยหรือมีใช้ภาชนะที่ทำมาจากโลหะทองหรือโลหะเงิน เพราะภาชนะเหล่านี้เป็นสิ่งที่หะรอม ไม่อนุญาตให้ใช้ แต่ถ้าใช้ทำวุฎูอ์แล้ว วุฎูอ์นั้นถูกต้องและใช้ได้ แต่ถือว่าเป็นบาป
- อนุญาตให้ใช้ภาชนะของคนกาฟิรและเสื้อผ้าของพวกเขาได้หากไม่รู้ว่าจะสะอาดหรือไม่ เพราะเดิมทีนั้นเป็นสิ่งที่สะอาด แต่ถ้ารู้ว่าไม่สะอาดก็ให้ล้างด้วยน้ำก่อนที่จะใช้

หุก่มการใช้ภาชนะจากเงินหรือทอง

ไม่อนุญาตให้หญิงหรือชายกินและดื่มในภาชนะที่ทำมาจากโลหะทองหรือโลหะเงิน รวมทั้งไม่อนุญาตให้ใช้ในทุกรณียกเว้นใช้สวมเป็นเครื่องประดับสำหรับผู้หญิง และสวมแหวนเงินสำหรับผู้ชาย ส่วนทองนั้นผู้ชายจะใช้ได้ในบางกรณีเนื่องจากความจำเป็นเท่านั้นเช่นใช้กับฟัน หรือจมูก เป็นต้น

1- มีหะดีษรายงานจากท่านหุซัยฟะฮ์ อิบน์ อับดุลอะมานเราะฮ์ฎัยลลฮุอันฮุ กล่าวว่่า ฉันได้ยืนท่านเราะฮ์ฎูลลฮุ ค็อละลลฮุอะลยฮิวะลล์ลิม กล่าวว่่า

لَا تَلْبَسُوا الْحَرِيرَ وَلَا الدِّبَاجَ وَلَا تَشْرَبُوا فِي آيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَلَا تَأْكُلُوا فِي صِحَافِهَا فَإِنَّهَا هُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَنَا فِي الْآخِرَةِ

ความว่่า “ท่านทั้งหลายอย่าได้สวมใส่ผ้าไหมหะริรฺและดีบัจ และอย่าได้ดื่มด้วยภาชนะที่ทำจากโลหะทองหรือเงิน และอย่าได้กินด้วยภาชนะเหล่านั้นเพราะมันเป็นเครื่องใช้ของพวกเขา (กาฟิร) บนโลกนี้แต่สำหรับเราเป็นเครื่องใช้ในโลกรหน้า” [มุตตะพะกุน อะลยฮุ โดยมีบันทึกในอัลบุคอรีฮ์ เลขที่ :5426 ส่วนนวนนี้เป็นของอัลบุคอรีฮ์และมุสลิม เลขที่: 2067]

2- มีรายงานจากท่านหญิงอุมมุสะละมะฮฺ (เราะฎิยัลลอฮุอันฮฺฮา) ภรรยาของท่านนบีกล่าวว่า ท่านเราะฎิยัลลอฮุอันฮฺฮา คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิมเคยกล่าวว่า

الَّذِي يَشْرَبُ فِي إِنَاءِ الْفِضَّةِ إِنَّمَا يُجْرِي فِي بَطْنِهِ نَارَ جَهَنَّمَ

ความว่า “ผู้ที่ดื่มด้วยภาชนะที่ทำจากโลหะเงินนั้น ในโลกหน้าไฟนรกจะฮันนัมจะเดือดในท้องของเขา” (มุตตะพะกุน อะลัยฮฺ โดยมีบันทึกในอัลบुकอรียฺ เลขที่ : 5634สำนวนนี้เป็นของอัลบुकอรียฺและมุสลิม เลขที่: 2065)

บทบัญญัติว่าด้วยสิ่งสกปรก โสโครก “นะญาสาต

สิ่งสกปรก โสโครกหรือสิ่งอื่นๆ ที่น่ารังเกียจ ซึ่งศาสนาได้บัญญัติไว้ว่าต้องชำระสิ่งโสโครกต่างๆ เหล่านี้ให้สะอาดหมดจดเสียก่อน ซึ่งอาจจะล้างครั้งเดียวหรือหลายครั้งก็ได้จนกว่าจะสะอาด สิ่งโสโครกเหล่านี้ได้แก่

- ปัสสาวะหรืออุจจาระมนุษย์
- เลือดที่ไหลออกมา มาก ๆ
- เลือดระดูและน้ำคาวปลาหลังจากคลอดบุตร
- วะดียฺ (คือน้ำขุ่น ข้น ที่ออกจากอวัยวะเพศชายและหญิงหลังปัสสาวะ)
- มะซียฺ (คือน้ำใส ๆ เหนียวๆ ที่ออกจากอวัยวะเพศชาย และหญิงขณะมีความกำหนัด)
- สัตว์ที่ตายโดยมิได้ถูกเชือดตามศาสนบัญญัติ ยกเว้นปลา และตักแตน
- เนื้อสุกร
- ปัสสาวะและมูลสัตว์ที่กินเนื้อไม่ได้ เช่น ล่อ ลา เป็นต้น
- น้ำลายสุนัข ซึ่งต้องล้างถึงเจ็ดครั้งโดยครั้งแรกต้องล้างด้วยน้ำปนดิน

1. รายงานจากท่านอับนุอับบาสเราะฎิยัลลอฮุอันฮฺฮาว่า มีรายงานจากท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิม ว่า

أَنَّهُ مَرَّ بِقَبْرَيْنِ يُعَذَّبَانِ فَقَالَ إِنَّهُمَا لَيُعَذَّبَانِ وَمَا يُعَذَّبَانِ فِي كَبِيرٍ أَمَّا أَحَدُهُمَا فَكَانَ لَا يَسْتَتِرُ مِنَ الْبَوْلِ وَأَمَّا الْآخَرُ فَكَانَ يَمْشِي بِالنَّمِيمَةِ ثُمَّ أَحَدَ جَرِيدَةً رَطْبَةً فَشَقَّهَا بِنِصْفَيْنِ ثُمَّ غَرَزَ فِي كُلِّ قَبْرٍ وَاحِدَةً فَقَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ لِمَ صَنَعْتَ هَذَا فَقَالَ لَعَلَّهُ أَنْ يُخَفَّفَ عَنْهَا مَا لَمْ يَبْسَأْ

ความว่า “ท่านเราะฎิยัลลอฮุอันฮฺฮา คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิมได้เดินผ่านหลุมฝังศพสองหลุมแล้วท่านกล่าวว่าแท้จริงเขาทั้งสองกำลังถูกลงโทษและเขามีได้ถูกลงโทษใน

ความผิดที่ใหญ่หลวงร้ายแรง คนหนึ่งถูกลงโทษในความผิดที่มีได้ทำความสะอาดให้เรียบร้อยหลังถ่ายปัสสาวะ ส่วนอีกคนถูกลงโทษในความผิดที่ได้ตระเวนยุแหยใส่ร้ายผู้อื่น หลังจากนั้นท่านก็ได้เอาก้านอิทผล้มสดมาท่อนหนึ่ง หักออกเป็นสองส่วนแล้วนำมาปักไว้บนหลุมๆ ละอัน บรรดาเศาะหาบะฮ์จึงถามท่านคือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัมว่าเพราะเหตุใดท่านจึงทำเช่นนั้น ท่านนบีคือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัมจึงตอบว่า“เพื่อว่าโทษของพวกเขาจะเบาบางลงตราบใดที่ก้านทั้งสองยังคงอยู่” (มุตตะพะกุน อะลัยฮุ โดยมีบันทึกในอัลบุกอริยู เลขที่ : 1361 ส่วนนวนนี้เป็นของอัลบุกอริยู ส่วนในมุสลิม เลขที่: 292)

2. มีรายงานจากท่านอะบีสุร็อยเราะฮ์สุเราะฎิยัลลอฮุอันนุสูล่าว่าท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่

طَهُورُ إِنَاءٍ أَحَدِكُمْ إِذَا وَلَعَ فِيهِ الْكَلْبُ أَنْ يَغْسِلَهُ سَبْعَ مَرَّاتٍ أَوْ لَاهُنَّ بِالْتَّرَابِ

ความว่า “การทำความสะอาดภาชนะของคนหนึ่งคนใดในหมู่พวกท่านเมื่อสุนัขได้เลียในภาชนะนั้น คือเขาต้องล้างมันเจ็ดครั้ง ครั้งที่หนึ่งจากเจ็ดครั้งนั้นเป็นน้ำปนดิน” (มุตตะพะกุน อะลัยฮุ โดยมีบันทึกในอัลบุกอริยู เลขที่ : 172และมุสลิม เลขที่: 279 ส่วนนวนนี้เป็นของมุสลิม)

- การทำความสะอาดรองเท้าแตะและรองเท้าคูฟนั้นโดยการเช็ดบนดินจนกว่าร่องรอยของสิ่งสกปรกจะหายไป
- ควรปิดภาชนะและขวดบรรจุน้ำให้ดี และควรดับไฟในก่อนเข้านอน